

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2006-4-199 (Ortak Girişim)
Karar Sayısı : 07-19/194-64
Karar Tarihi : 8.3.2007

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 Başkan : Mustafa PARLAK
Üyeler : Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rıfki ÜNAL,
Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI, M. Sıraç ASLAN,
Süreyya ÇAKIN, Mehmet Akif ERSİN

B. RAPORTÖRLER : Süleyman CENGİZ, Metin HASSU

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : Alpha Bank A.E.
Temsilcisi: Av. Gamze ÇİĞDEMTEKİN
Maya Akar Center Büyükdere Cd. No:100/17 34394
Esentepe/İstanbul

20 **D. TARAFLAR** : - Alpha Bank A.E.
40 Stadiou Street, 102 52, Atina YUNANİSTAN
- Anadolu Endüstri Holding A.Ş.
Umut Sk. No:12 34752 İçerenköy/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Anadolu Endüstri Holding A.Ş., Anadolu Motor Üretim ve Pazarlama A.Ş., Efes Pazarlama ve Dağıtım Tic. A.Ş. ve Çelik Motor Ticaret A.Ş. (Anadolu Grubu)'nin %50, Yunanistan menşeli Alpha Bank A.E.'nin %50 oranında ortaklığı ile Alternatifbank A.Ş.'nin hisselerinin %94.0427'sini ve Alternatif Finansal Kiralama A.Ş.'nin %94.8330'unu elinde bulunduracak A Finansal Holding A.Ş.'nin kurulması işlemine izin verilmesi talebi.

30 **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 16.2.2007 tarih, 1195 sayılı ile giren bildirim üzerine, 4054 sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun"un 7. maddesi ile 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" in ilgili hükümleri uyarınca düzenlenen 1.3.2007 tarih, 2006-4-26/Öİ-07-SC sayılı Ortak Girişim Ön İnceleme Raporu 5.3.2007 tarih, REK.0.08.00.00-120/72 sayılı Başkanlık önergesi ile 07-19 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da,

40 - Bildirimi yapılan devralma işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında Rekabet Kurulu'nun iznine tabi olduğu, ancak devir sonucunda ilgili pazarda hakim durum yaratılması veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesi, böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı, bu nedenle işleme izin verilmesi gerektiği;

- Hisse Alım ve Katılım Sözleşmesi ile Hissedarlar Sözleşmesi'nin 9. maddelerinde ile ana teşebbüslere getirilen rekabet etmeme yükümlülüğünün, ana teşebbüslerin

ortak kontrolü devam ettiği süre ile sınırlandırılması koşuluyla yan sınırlama olarak kabul edilebileceği

görüşleri ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İlgili Pazar

H.1.1. İlgili Ürün Pazarı

- 50 Alternatifbank A.Ş., Alternatif Finansal Kiralama A.Ş. ve Alternatif Yatırım A.Ş.'nin faaliyet alanları dikkate alınarak, ilgili ürün pazarı "bankacılık hizmetleri ve finansal hizmetler pazarı" olarak belirlenmiştir.

H.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

Devralmaya konu teşebbüslerin faaliyetlerinin Türkiye geneline yönelik olması ve söz konusu mal ve hizmetlerin pazar şartlarının homojen olması nedenleriyle ilgili coğrafi pazar "Türkiye Cumhuriyeti Sınırları" olarak tespit edilmiştir.

H.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.2.1. Bildirimin 4054 sayılı Kanun'un 7. Maddesi ve 1997/1 Sayılı Tebliğ Kapsamında Değerlendirilmesi

- 60 Bildirim konusu işlem, 23.11.2006 tarihinde akdedilen anlaşma ile Anadolu Grubu teşebbüslerinin %50 hissesine ve Yunanistan menşeli bir bankacılık teşebbüsü olan Alpha Bank A.E.'nin %50 hissesine sahip olacağı A Finansal Holding A.Ş. ticaret unvanına sahip bir teşebbüsün kurulması ve işlem öncesinde Anadolu Grubu teşebbüslerinin mülkiyetinde bulunan Alternatifbank A.Ş.'nin hisselerinin %94.0427'sinin ve Alternatif Finansal Kiralama A.Ş. hisselerinin %94.8330'unun bu teşebbüse devrinden ibarettir. İşlem neticesinde işleme konu teşebbüslerin kontrolünde bulunan Alternatif Yatırım A.Ş. ve Alternatif Yatırım Ortaklığı A.Ş.'nin de kontrolü dolaylı olarak değişmektedir.

- 70 Bildirime konu bankacılık sektörünü düzenleyen 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun "Birleşme, bölünme ve hisse değişimi" başlıklı 19. maddesi aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir:

- 80 *"Türkiye'de faaliyette bulunan bankalardan birinin; diğer bir veya birkaç banka veya finansal kuruluş ile birleşmesi veya bütün aktif ve pasifi ile diğer hak ve yükümlülüklerini Türkiye'de faaliyette bulunan diğer bir bankaya devretmesi, bütün aktif ve pasifleri ile diğer hak ve yükümlülüklerini devir alması veya bölünmesi ya da hisse değişimi Kurulun iznine bağlıdır. İzin tarihinden itibaren üç ay içinde ilgili bankaların yetkili organlarınca karar alınarak gerekli işlemlere geçilmediği takdirde, verilen izin geçersiz olur. Bankaların bu Kanun hükümlerine göre birleşme, bölünme ve devirlerinde 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile devir veya birleşmeye konu bankaların toplam aktiflerinin sektör içindeki paylarının yüzde yirmiyi geçmemesi kaydıyla 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 7, 10 ve 11 inci maddeleri hükümleri uygulanmaz."*

Yukarıda aktarılan Kanun maddesi ile, Türkiye'de faaliyette bulunan bankalar arasındaki birleşme ve devir işlemleri düzenlenmiştir. Ancak bildirim konusu devralma işleminin taraflarından Alpha Bank A.E., Yunanistan Kanunlarına göre

kurulmuş ve Türkiye’de herhangi bir faaliyeti bulunmayan bir bankadır. Bu nedenle, 5411 sayılı Kanun’un 19. maddesi hükmüne tabi olmayan bildirim konusu devralma işlemi, 4054 sayılı Kanun’un ilgili hükümleri çerçevesinde değerlendirilmiştir.

90 Bildirim konusu işlem ile, işlem öncesinde Anadolu grubu teşebbüslerinin tam kontrolünde bulunan Alternatifbank A.Ş., Alternatif Finansal Kiralama A.Ş., Alternatif Yatırım A.Ş. ve Alternatif Yatırım Ortaklığı A.Ş.’nin hisselerinin kontrole imkan veren oranları, Anadolu Grubu ile Alpha Bank A.E.’nin ortak kontrolünde bulunacak olan A Finans Holding A.Ş.’ye devredilmektedir. Bu şekilde esas itibarıyla, bir ortak girişim oluşturulmakta ve anılan teşebbüslerin kontrolü bu ortak girişime devredilmektedir. Dolayısıyla öncelikle inceleme konusu işlem, anılan teşebbüslerin kontrolünde değişiklik yaratması nedeniyle, 1997/1 sayılı Tebliğ’in birleşme ve devralma sayılan hallerin belirlendiği 2. maddesinin (c) bendinin, *“Amaçlarını gerçekleştirmek üzere işgücü ve malvarlığına sahip olacak şekilde bağımsız bir iktisadi varlık olarak ortaya çıkan ve taraflar arasındaki veya taraflarla*
100 *ortak girişim arasındaki rekabeti sınırlayıcı amacı veya etkisi olmayan ortak girişimler (joint-venture)”* şeklindeki hükmü çerçevesinde değerlendirilmiştir.

Teşebbüsler arası bir işlemin 1997/1 sayılı Tebliğ’in yukarıda anılan hükmü çerçevesinde birleşme ve devralma sayılabilmesi için taşınması gereken unsurlar şunlardır:

- Ortak kontrol altında bir teşebbüsün bulunması,
- Ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık olarak ortaya çıkması,
- Ortak girişimin, taraflar arasındaki veya taraflarla ortak girişim arasındaki rekabeti sınırlayıcı amacı veya etkisinin olmaması.
- Ortak Kontrol

110 İki veya daha çok sayıda teşebbüs ya da gerçek kişinin başka bir teşebbüs üzerinde belirleyici etki uygulama olanağına sahip oldukları durumlarda ortak kontrolün varlığından söz etmek mümkündür. Belirleyici etki ise teşebbüsün stratejik ticari davranışlarına engel olabilme gücü olarak ifade edilebilir. Ortak kontrolün en açık ifadesi ise oy hakkı ve şirketin karar organlarına atanacak kişilerin belirlenmesi konularında, aralarında eşitlik bulunan iki ana teşebbüs tarafından ortak girişimin oluşturulmuş olmasıdır.

120 Bildirim konusu işlem, taraflardan birinin tam kontrolünde bulunan teşebbüslerin kontrole imkan veren hisselerinin, işlem sonrasında işlem taraflarının eşit oranlarda (%50 - %50) hisse sahibi olacağı bir teşebbüse aktarılmasıdır. A Finans Holding A.Ş. çatısı altında biraraya getirilen teşebbüslerin sevk ve idaresine ilişkin düzenlemeler, bildirim formu ekinde yer alan “Hissedarlar Anlaşması” ile düzenlenmektedir. Anılan anlaşmanın “Şirketin Sevk ve İdaresi” başlıklı 5. maddesinde ve aynı anlaşmanın “Alternatif Kuruluşlarının Sevk ve İdaresi” başlıklı 6. maddesinde yer alan düzenlemelerin yönetim kurulunun oluşumunda ve işleyişinde her iki tarafa da eşit ağırlık verdiği ve taraflardan birinin kararların alınmasında tek başına davranmasının mümkün olmadığı anlaşılmaktadır. Nitekim anılan düzenlemelere göre, Yönetim Kurulu her iki taraftan 4’er kişi olmak üzere 8 kişiden oluşacak ve her iki taraftan en az 2 kişinin de dahil olduğu en az 6 üyenin lehte oyu ile karar alabilecektir. Aynı düzenleme Alternatif Kuruluşları olarak
130 adlandırılan, işleme konu teşebbüslerin hepsinin yönetim kurulları için de geçerlidir.

07-19/194-64

Yukarıda açıklamalar çerçevesinde, A Finansal Holding A.Ş.'nin ve bu teşebbüs çatısı altında bir araya getirilen Alternatifbank A.Ş., Alternatif Finansal Kiralama A.Ş., Alternatif Yatırım A.Ş. ve Alternatif Yatırım Ortaklığı A.Ş.'nin Anadolu Grubu ile Alpha Bank A.E.'nin ortak kontrolü altında bulunacağı sonucuna ulaşılmıştır.

- Ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık olması

140 Ortak girişim, bağımsız bir teşebbüsün işlevlerini, devamlılık arz edecek şekilde yerine getirmeli ve günlük işleri sürdürebilecek finansal, personel ve varlıkları da kapsayan kaynaklara ulaşma amacını taşıyan bir yönetime sahip olmalıdır. Bu gereklilik ortak girişimin, aynı pazarda faaliyet gösteren diğer firmaların normal şartlar altında yerine getirdikleri işlevleri yerine getirebilmesi anlamına gelmektedir.

Bildirim konusu işlem ile oluşturulan A Finans Holding A.Ş. devredilen hisselerle birlikte kendi finansal kaynaklarına, yönetimine ve personeline sahip bir teşebbüs niteliğindedir. Ayrıca işleme konu olan diğer teşebbüsler de işlemten önce faaliyet gösterdikleri pazarlarda kendi imkanları ile rakiplerinin sundukları hizmetleri sunabilmekteyken, işlemten sonra bu niteliklerinde bir değişiklik meydana gelmeyecektir. Dolayısıyla, gerçekleştirilen işleminin tam işlevsellik kriteri çerçevesinde ortak girişime yeterli personeli ve maddi varlığı sağladığı anlaşılmaktadır.

150 - Taraflar arasındaki veya taraflarla ortak girişim arasındaki rekabeti sınırlayıcı amacı veya etkisinin olmaması

Genel olarak, tarafların ortak girişimin faaliyet gösterdiği ilgili ürün pazarında aktif olmamaları, ana teşebbüslerden sadece birinin ilgili ürün pazarındaki faaliyetlerine devam etmesi ya da ana teşebbüslerin ortak girişimin faaliyet göstereceği ilgili ürün pazarındaki tüm faaliyetlerini ortak girişime devretmeleri hallerinde bağımsız teşebbüsler arasında rekabetçi davranışların koordinasyonu riskinin bulunmadığı kabul edilmektedir.

160 Bir yandan taraflardan Alpha Bank A.E.'nin Türkiye'de ilgili ürün pazarlarından hiç birinde faaliyetinin bulunmaması, diğer yandan Anadolu Grubu'nun ilgili ürün pazarlarındaki faaliyetlerinin tamamının inceleme konusu işlem ile oluşturulan ortak girişime devredilmesi, kurulacak ortak girişim ile taraflar arasında rekabetçi davranışların koordinasyonu riski bulunmadığını, dolayısıyla işlemin taraflar arasındaki veya taraflarla ortak girişim arasındaki rekabeti sınırlayıcı amacı veya etkisinin olmadığını ortaya koymaktadır.

Yukarıda yapılan değerlendirmeler sonucunda bildirim konusu işlemin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bir işlem olarak kabul edilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

170 Öte yandan, 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 1997/1 sayılı Tebliğ'in 4. maddesi gereğince, *"Bu Tebliğ'in 2. maddesinde belirtilen bir birleşme veya devralma sonucunda birleşme ve devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın %25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmi beş trilyon Türk Lirası (yirmi beş milyon Yeni Türk Lirası)'nı aşması halinde Rekabet Kurulundan izin almaları zorunludur"*. Başvuru konusu işleme taraf teşebbüslerden Alpha Bank A.E.'nin Türkiye'de bankacılık ve finansal hizmetler pazarında herhangi bir faaliyeti bulunmadığından ciro ve pazar payı

bulunmamaktadır. Dosya mevcudu bilgilere göre, işlem tarafı teşebbüslerin toplam cirosu 720.361.678 YTL.'dir. Bu çerçevede bildirim konusu devralma işleminin ciro yönüyle Rekabet Kurulu'ndan izin alınması gerekli bir işlem olduğu kanaatine varılmıştır.

180 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesinde hukuka aykırı bulunarak yasaklanan, bir ya da birden fazla teşebbüsün "*Hakim durum yaratmaya veya hakim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde*" birleşmeleri veya bir diğer teşebbüsü devralması işlemidir.

Alpha Bank A.E.'nin Türkiye pazarlarından faaliyeti olmaması nedeniyle işlem sonucunda ilgili ürün pazarından ya da alt pazarlarından herhangi birinde bir yoğunlaşma meydana gelmeyeceğinden, inceleme konusu işlemin bir hakim durumun yaratılması ya da güçlendirilmesi yoluyla ilgili pazardaki rekabeti önemli ölçüde etkilemesinin muhtemel olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

190 H.2.2. Bildirime Konu Anlaşmada Yer Alan Rekabet Yasakları Açısından Değerlendirme

Hisse Alım ve Katılım Sözleşmesinin "Rekabet Yasağı" başlıklı 9. maddesi ikinci fıkrasında ve Hissedarlar Sözleşmesi'nin "Rekabet Yasağı" başlıklı 9. maddesi ikinci fıkrasında, tarafların doğrudan yahut bağlı kuruluşları, ilgili kişiler veya hissedarlarının çoğunluğu kanalıyla, kendi başlarına yahut diğer ortaklarla Türkiye'de hiçbir bankacılık ve finansal sektör iktisadi faaliyeti oluşturmayacakları, bu türden bir faaliyete katılmayacakları, işgal etmeyecekleri ya da yatırım yapmayacakları veya bu türden bir faaliyetle ilgili olarak temsilcilik ofisi bulundurmayacakları hususlarında rekabet yasakları getirilmiştir.

200 Birleşme ve devralma işlemine ilişkin bir rekabet yasağının yan sınırlama olarak kabul edilmesi ve bu çerçevede işlemle birlikte değerlendirilmesi için söz konusu yasağın "yoğunlaşma ile doğrudan ilgili ve gerekli olma", "sadece taraflar açısından kısıtlayıcı olma" ve "orantılılık" kriterlerini sağlaması gerekmektedir.

Yukarıda aktarılan rekabet yasaklarının, yoğunlaşma işlemi ile doğrudan ilgili ve gerekli, ayrıca sadece taraflar bakımından bağlayıcı oldukları kanaatine varılmıştır. Ayrıca, orantılılık kriteri açısından bakıldığında, taraflara getirilen rekabet yasaklarının yalnızca devre konu ürünleri kapsadığı ve süresinin makul olduğu belirlenmiştir.

I. SONUÇ

210 Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

1. Bildirim konusu işlemin 4054 sayılı "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun"un 7. maddesi ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmadığına,

07-19/194-64

220 **2.** Hisse Alım ve Katılım Sözleşmesi ile Hissedarlar Sözleşmesi'nin 9. maddesinde ana teşebbüslere getirilen rekabet etmeme yükümlülüğünün yan sınırlama sayılarak bildirim konusu işleme izin verilmesine usul yönünden OYÇOKLUĞU ile, esas yönünden OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

(Rekabet Kurulu'nun 8.3.2007 Tarih ve 07-19/194-64 sayılı Kararı'na)

KARŞI OY GEREKÇESİ

5538 sayılı Kanun'un 13. maddesiyle (Geçici Madde 5) Başkan'a verilen sıra ile toplantıya bir üyenin iştirak ettirilmemesi yetkisi, Kanun'da nesnel bir ölçüte atıf yapılmadan, yöntem ve kriter belirlenmeden düzenlenmiştir. Öte yandan, Kurul Başkanı ve İkinci Başkan dahil, hepsi Rekabet Kurulu Üyesi olarak atanmış üyelerin, Başkanca belirlenen bir düzenleme ile Kurul toplantılarına iştirak ettirilmemesi amacıyla sıranın kura çekilerek belirlenmesi yönteminde, Başkan'ın, kendisini kuraya iştirak ettirmemesi; hem 4054 sayılı Kanun, hem de 5538 sayılı Kanun'un öngörmediği Geçici Madde-5'te hükmedilmeyen, dayanağı bulunmayan; subjektif, hukuka aykırı, istisnailik sonucunu yaratan ve geçici madde düzenlemesindeki nesnel ölçüt eksikliğini açıkça ortaya koyan bir uygulamadır. Bu nedenlerle karara usul yönünden karşıyım.

Rıfki ÜNAL
Kurul Üyesi

(Rekabet Kurulu'nun 8.3.2007 Tarih ve 07-19/194-64 sayılı Kararı'na)

KARŞI OY GEREKÇESİ

5538 sayılı Kanun'un 13. maddesiyle (Geçici Madde 5) Başkan'a verilen sıra ile toplantıya bir üyenin iştirak ettirilmemesi yetkisi, Kanun'da nesnel bir ölçüte atıf yapılmadan, yöntem ve kriter belirlenmeden düzenlenmiştir. Öte yandan, Kurul Başkanı ve İkinci Başkan dahil, hepsi Rekabet Kurulu Üyesi olarak atanmış üyelerin, Başkanca belirlenen bir düzenleme ile Kurul toplantılarına iştirak ettirilmemesi amacıyla sıranın kura çekilerek belirlenmesi yönteminde, Başkan'ın, kendisini kuraya iştirak ettirmemesi; hem 4054 sayılı Kanun, hem de 5538 sayılı Kanun'un öngörmediği Geçici Madde-5'te hükmedilmeyen, dayanağı bulunmayan; subjektif, hukuka aykırı, istisnailik sonucunu yaratan ve geçici madde düzenlemesindeki nesnel ölçüt eksikliğini açıkça ortaya koyan bir uygulamadır. Bu nedenlerle karara usul yönünden karşıyım.

Süreyya ÇAKIN
Kurul Üyesi